

PARTS:

Apel·lant : C. SAU
Procurador : Sra. CSM
Advocat : Sr. CJM

Apel·lat : RRR
Procurador :
Advocat : Sra. MCO

SENTÈNCIA 010-2020

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President : Sr. ALBERT ANDRÉS PEREIRA
Magistrats: Sr. VINCENT ANIERE
Sr. CARLES CRUZ MORATONES

Andorra la Vella, el 16 de gener del 2020.

En nom del Poble Andorrà.-

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra ha vist el recurs d'apel·lació a les actuacions número **1100692/2013**.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat **Sr. Vincent ANIÈRE**, el qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

Primer.- Per escrit de data 04-11-2013, el Sr. RRR va presentar davant de la Batllia, demanda a tramitar pel procediment ordinari, contra la Societat C. SAU, demanant es declari la nul·litat per vici del consentiment i subsidiàriament la resolució per incompliment, del contracte de compravenda d'un vehicle automòbil perfeccionat entre ells el 10-09-2012.

També demanava, sigui com a conseqüència de la nul·litat o de la resolució, la seva condemna a pagar-li :

- l'import de la venda, de 16.500 euros, incrementat dels interessos legals a comptar de la data del seu pagament i fins que es faci efectiva la quantitat indicada, amb retorn del vehicle a la defenent,
- l'import de 70 euros que paga mensualment en concepte d'aparcament del vehicle des del mes d'octubre d'enguany i fins que la defenent satisfaci l'import reclamat amb el simultani retorn del vehicle,
- l'import de 4.438,38 euros en concepte de reparació del vehicle, més els interessos legals a comptar de la data de la factura i, subsidiàriament, a comptar de la data de la contesta a la demanda,
- l'import de 209 euros en concepte del peritatge del Sr. U., més els interessos legals a comptar de la data de la factura i subsidiàriament a comptar de la data de la contesta a la demanda,
- les costes del present procediment, inclosos honoraris d'advocat, i en el seu cas de procurador d'aquesta part i qualsevol altra despesa que en porti conseqüència.

A títol subsidiari, en cas de no estimar ni la petició de nul·litat ni la de resolució, demanava la seva condemna a pagar-li :

- l'import de 70 euros que paga mensualment en concepte d'aparcament del vehicle des del mes d'octubre d'enguany i fins que la defenent satisfaci l'import reclamat amb el simultani retorn del vehicle,
- l'import de 4.438,38 euros en concepte de reparació del vehicle, més els interessos legals a comptar de la data de la factura i, subsidiàriament, a comptar de la data de la contesta a la demanda,
- l'import de 209 euros en concepte del peritatge del Sr. U., més els interessos legals a comptar de la data de la factura i subsidiàriament a comptar de la data de la contesta a la demanda,
- les costes del present procediment, inclosos honoraris d'advocat, i en el seu cas de procurador d'aquesta part i qualsevol altra despesa que en porti conseqüència.

Segon.- La representació processal de la Societat C. SAU, es va oposar a la demanda sol·licitant la seva desestimació, amb imposició de costes.

Les parts van replicar i duplicar, i després que s'hagin practicat les proves, van degudament formular els seus escrits de conclusions, totes dues mantenint les seves pretensions.

Tercer.- Per Sentència de data 12-12-2018, l'Hble. Tribunal de Batlles, Secció Civil, va decidir :

“Que estimant parcialment la demanda interposada per RRR condemnem a la societat C. SAU a satisfer a la part agent l'import total de 4.438 € , quantitat que serà augmentada dels interessos legals a comptar de la contesta a la demandat (02.12.2013) i, amb imposició de les costes processals (inclosos les de pèrits de part i judicial) i incloses les derivades de la intervenció d'advocat i procurador de l'agent, a acreditar en període d'execució de sentència.”.

Quart.- Contra aquesta resolució ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal de la Societat C. SAU, demanant la seva revocació i la condemna del Sr. RRR el pagament de les costes judicials de la primera i segona instància, inclosos els honoraris d'advocat i procurador.

La representació processal del Sr. RRR, demana la seva total confirmació, amb imposició de les costes a la part apel·lant.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- No són fets discutits que en data 13-09-2012, la societat defenent va vendre al demandant un vehicle VW TOUAREG V10 amb matrícula HXXX pel preu de 16.500.-euros.

Es tracta d'un cotxe del 2006 i que, al moment de la compravenda, havia recorregut 135.528 kilòmetres.

El 28-02-2013, el Sr. RRR el va portar al taller de la societat venedora per verificar una pèrdua d'oli. En aquest moment, el vehicle havia circulat 4133 kilòmetres. L'operari del taller va mencionar sobre l'ordre de reparació “turbos malmesos”, i es va establir un pressupost per la seva reparació per un import de 4.260,35 euros (tot i que el demandant ha pretès que mai se li havia presentat aquest document).

La reparació no es va dur a terme en el taller de la societat defenent sinó que el Sr. RRR va portar el seu vehicle al taller C. qui va canviar els dos turbos el 24-04-2013. Prèviament, el Sr. U., el perit contractat per l'agent, va examinar el cotxe el dia 11-04-2013 quan tenia 139.670 kilòmetres (sia que quasi no havia circulat des del seu examen en el taller de la venedora) i va emetre un informe de data 04-06-2013 en el qual indica que ha pogut constatar la pèrdua d'oli provinent d'uns dels turbos i conclou que, donat el petit quilometratge efectuat des de la compra, es tractava d'un vici ocult afectant el turbo.

Segon.- Així les coses, la qüestió determinant del present plet era de dir si aquest cotxe era afectat al moment de la venda d'un defecte dels turbos i l'abast de tal defecte.

Sobre aquest punt, el tribunal ha jutjat que, de la prova practicada, no es podia donar lloc a la nul·litat ni a la resolució perquè la reparació que s'havia hagut de realitzar era una reparació comuna que no tenia prou entitat per fonamentar una nul·litat o una resolució. No obstant això, el tribunal ha considerat que la venedora havia faltat al seu deure d'informació sobre el fet que el vehicle podia en breu conèixer uns problemes de turbo i la va condemnar a pagar al comprador el cost de reparació dels turbos.

Contra aquesta resolució només ha formulat recurs d'apel·lació la part venedora i defenent, de tal manera que el present recurs s'ha de limitar a l'examen dels greuges que dita part aixeca en contra de la motivació de la instància.

Tercer.- El primer motiu de greuge se centra en el fet que el tribunal *a quo* ha decidit estimar parcialment el punt 4 del *petitum* de la demanda interposada pel Sr. RRR (la petició "mes subsidiària"), no apreciànt la procedència de la petició principal de nul·litat contractual ni la resolució del contracte, però si la reclamació de l'import de la reparació que no se sostenia amb l'acció de vici en el consentiment, però fonamentant-ho incomprensiblement amb un vici en el consentiment, el qual segons argumenta la sentència sorgeix a força d'una vulneració del deure d'informació per part del venedor per no haver comunicat la necessitat de canviar els turbos del motor.

Sosté que en aquestes condicions el tribunal d'instància ha resolt i estimat una petició subsidiària del demandant, sense estar aquesta sostinguda amb cap fonamentació jurídica al *petitum* de la demanda (a diferència de les peticions principals), havent aplicat sense justificació raonada una

motivació referent al vici en el consentiment, centrat en una falta d'informació en el moment de la compravenda del vehicle d'aultes.

Argumenta la recurrent que no hi ha cap raó lògica que permeti subsumir el vici en el consentiment a la petició subsidiària del demandant, ja que aquest no recolzà aital petició amb el vici en el consentiment ; que la frontera del principi "iura novit curia" és la congruència que s'exigeix al jutgador en la presa de decisions judicials que comporta un necessari equilibri entre allò que es decideix amb allò que s'ha demanat ; que el jutgador *a quo* ha assignat a aital petició una fonamentació jurídica derivada d'una acció per vici en el consentiment, sense que aquesta hagi estat expressament formulada puix l'acció per vici en el consentiment només resta situada a la petició principal, però no en canvi a la subsidiària.

En treu la conseqüència que la decisió del tribunal d'instància l'ha situat en un estat d'indefensió.

El segon greuge es presenta de forma subsidiària pel cas que aquesta Sala no consideri que la sentència vulnera el dret a obtenir una decisió fonamentada en dret, i recau sobre l'error que sosté que el tribunal *a quo* ha comes respecte a la valoració de la prova.

Sosté que el tribunal ha fonamentat la seva estimació de la demanda en el fet que el venedor no va informar el comprador sobre la futura necessitat de canviar els turbos del motor del vehicle d'aultes, basant-se en valoracions del tècnic pericial quan el vehicle no presentava en el moment de la seva compravenda cap mena d'anomalia ni pèrdua d'oli d'un dels turbos la qual només fou detectada una volta el vehicle ja havia efectuat gairebé 5.000 quilòmetres ; que li era impossible, àdhuc disposant de totes les facultats tècniques escaients, tenir l'oportú coneixement sobre una futura pèrdua d'oli que, si s'analitza detingudament l'informe pericial, es localitzà als retens d'un dels turbos, és a dir, en una ubicació minúscula i de difícil detecció ; que la fuga i l'avaría en qüestió no eren previsible i menys quan el vehicle presenta unes bones condicions al moment de la venda ; que la valoració gratuïta del tècnic pericial referent al caràcter habitual d'aquesta mena d'avaries als vehicles del mateix model no resta establert, i que l'abast del deure d'informació no pot superar el límit del sentit comú.

Afegeix en relació a l'argument del Sr. RRR sobre les taques d'oli al terra de la seva plaça d'aparcament que el tribunal *a quo* no podia donar per vàlid l'al·legació interessada i no provada de la part agent ; que el tribunal d'instància no podia decidir catalogar de vici ocult la necessitat de canviar els turbos del motor quan no va restar acreditat cap vici ocult en el moment

de la venda del vehicle i que no es compleixen els requisits del vici ocult sinó que la necessitat de canviar els turbos fou degut a un motiu de manteniment del vehicle.

En darrer terme, defèn que ella ha actuat de bona fe en tot moment quan el Sr. RRR va proferir diverses mentides al procés d'instància, extrems que no han estat valorats pel tribunal.

Quart.- Pel que fa al primer aspecte de la qüestió, és veritat que la part agent, en cap moment va indicar quin era el fonament de la seva petició subsidiària formulada en el punt 4 del seu petitum de condemna a pagar el cost de la reparació, de l'aparcament i de l'informe pericial que sol·licitava “*en cas de no estimar ni la petició de nul·litat ni la de resolució*”.

Quant a la motivació del tribunal, el mateix ha exposat que els problemes de turbo eren comuns en aquest tipus de vehicle però que el fet de detectar la necessitat de canviar-los no podia esser al càrrec del comprador inexpert sinó que el venedor tenia una obligació especial d'informació al respecte, que no havia complert, extrem permetent al comprador invocar un error en el consentiment. Tanmateix, el tribunal ha considerat que tractant-se d'una reparació comuna amb una entitat insuficient no es podia donar lloc a la nul·litat ni a la resolució per vici ocult però sí a la indemnització dels danys patits degudament acreditats, és a dir el cost de la reparació.

Així, si bé apareix que el tribunal no ha explicat clara i detalladament quin era el fonament jurídic de la seva solució, s'extreu de la seva motivació que ha considerat que no existia un vici ocult però sí un incompliment contractual, al qual ha donat les conseqüències que hem precisat abans.

Ara bé, és un principi rector del procés civil que el jutge ha de respectar al principi contradictori i al principi de congruència. Aquest darrer significa que el tribunal ha de pronunciar-se sobre totes les pretensions regularment adduïdes, i només elles, respectant als principis dispositiu, d'aportació de part, de defensa i de tutela efectiva que formen part del dret al procés degut afirmat per l'article 10 de la Constitució i el dret al procés equitable reconegut per l'article 6.1 del CEDH.

Si en consonància amb els aforismes *iura novit curia* i *da mihi factum dabo tibi ius* les normes jurídiques al·legades per les parts no vinculen al jutge qui pot aplicar les que millor s'adaptin al cas, és sempre sota la condició que no es modifiqui o alteri la *causa petendi* de la litis tal com conformada per les parts.

Per tant, només existeix una real incongruència, provocant necessàriament indefensió, *“quan les resolucions judicials alterin de forma substancial i decisiva el propi contingut del litigi, substraient o frustrant a una de les parts, la possibilitat d’un debat veritablement i reial contradictori, dictant-se un fallo no adequat o no ajustat a les recíproques pretensions de les parts. L’òrgan judicial, per tant, no pot resoldre ni més ni menys qüestions jurídiques que aquelles que li han estat formulades o plantejades per les parts”* (ATJSC de 28-12-1998, nº 999).

Però no apareix que és el cas en el present afer tota vegada que no es va realitzar un canvi total de la problemàtica plantejada al tribunal unipersonal sinó que es va donar lloc a una petició formalment presentada a l’òrgan jurisdiccional en l'escrit de demanda i per tant regularment sotmesa al debat judicial.

El tribunal no ha substituït un fonament per un altre sinó que ha jutjat que existia un incompliment contractual, qüestió continguda en la demanda i que formava part del debat.

Una altra cosa és de dir si tal motivació és correcta, qüestió que s’estudiarà en el Fonament següent.

Així les coses, no apareix que el tribunal hauria vulnerat el principi de contradicció ni el principi de congruència. Tampoc ha impedit materialment a la part defenent efectuar les alegacions que considerava oportunes en relació a aquesta petició.

Al respecte, és de constatar que la part defenent no ha formulat cap excepció d'indeguda formulació de la demanda sinó que ha sostingut que no existia cap vici ocult.

Per consegüent, la indefensió denunciada no existeix i no es pot revocar la sentència sobre aquest fonament.

Cinquè.- Pel que fa a la qüestió de la valoració de la prova, cal dir en primer lloc que és cert que no disposem de cap element objectiu sobre els problemes que el comprador hauria conegut amb el cotxe fins al mes de febrer del 2013, moment on el va portar al taller de la venedora.

I en aquest ordre d'idees, també és cert, d'una part, que contràriament a l’afirmació continguda en l'escrit de demanda (foli 15) que hauria

experimentat en més d'una ocasió una pèrdua de potència, ressurt de l'informe pericial que el Sr. RRR hauria declarat al perit que el cotxe funcionava normalment fins a descobrir la pèrdua d'oli (foli 117), i d'altra part, que els únics elements que disposem sobre la qüestió de la pèrdua d'oli anteriorment al febrer del 2013 són les afirmacions del Sr. RRR al perit.

No obstant això, no s'adverteix cap mentida del demandant i, sobretot, el perit no es va fonamentar sobre aquests elements, en tot cas no de manera exclusiva, sinó també sobre unes consideracions de caire tècnic relatives als propis turbos i que el van portar a una conclusió clara.

En efecte, com hem dit abans, el que queda acreditat de manera indiscutible és que el Sr. RRR va portar el seu cotxe per una pèrdua d'oli quan només havia circulat uns 4000 kilòmetres des de la compra i que no havien transcorregut sis mesos des de la mateixa.

El que ressurt de l'informe pericial judicial, que confirma la conclusió del perit de part, és que en primer moment la pèrdua d'oli no era perceptible i que la neteja de pre-entrega efectuada pel venedor en va retardar el descobriment pel comprador.

A la qüestió de dir si els turbos ja estaven malmesos al moment de la venda, el perit va contestar que en principi semblaria que ho havien d'estar com a vici ocult, ja que amb 4142km, per molt "mal estil de conducció" que tingués el conductor, amb un ús normal del vehicle, és molt complicat de fer malbé un o els dos turbos.

Tot i això, va precisar d'una part que si el propietari hagués forçat el cotxe i el parés sense deixar-lo refredar, etc..., això podria perfectament afectar seriosament aquestes peces mecàniques i reduir-los la vida útil, i d'altra part que els turbos són una peça mecànica que cal "cuidar" i que concretament en aquest model és una de les averies més comunes que pateix.

Així les coses, no es pot compartir amb el tribunal que es tracta d'una reparació comuna que no tindria prou entitat per constituir un vici ocult. En efecte, l'element determinant de l'informe pericial no són les consideracions generals del perit sobre les precaucions que s'han de tenir en l'ús dels turbos, sinó que ha quedat establert que el defecte afectant els turbos del vehicle d'autes era preexistent a la venda i que era imprescindible canviar-los per poder utilitzar el vehicle adquirit de manera conforme al seu ús normal, i això per un cost equivalent a més d'un quart del preu d'adquisició, val a dir un vici ocult.

Per consegüent, si bé no compartim les conclusions que el tribunal ha extret de la valoració de la prova obrant en autes, no hi ha lloc a revocar la sentència tota vegada que aquesta darrera ha donat lloc a una petició subsidiària que es troba fonamentada, i que el demandant no recorre.

A més a més, i a títol de reforç i il·lustratiu, tractant-se de la valoració de la prova i de la seva càrrega, hem de recordar que ens trobem en el marc d'una venda per part d'un professional a un consumidor. No escapa a aquesta Sala que la Llei 13/2013 del 13 de juny de Competència Efectiva i de Protecció al Consumidor només va entrar en vigor el 10-08-2013, sia posteriorment a la compravenda d'autes i anteriorment a la demanda, però és d'interès remarcar que dita Llei en el seu article 31.5 estableix una presumpció "iuris tantum" de preexistència de la falta de conformitat quan el vici es manifesta en els sis mesos següents a la seva entrega, com és el cas en el present afer (veure un exemple recent TSJC 132/2019 del 28-11-2019).

Per tot l'exposat, el recurs s'ha de desestimar.

Sisè.- Tot i desestimar el recurs, donat que es confirma la solució del tribunal d'instància però en base a una motivació substancialment diferent de la seva, considerem adequat no efectuar cap imposició de les costes de segona instància, fent ús de la possibilitat que dona als tribunals la Novel·la 82,10.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, ha pres la següent

DECISIÓ

Primer.- Desestimar el recurs interposat per la representació processal de la Societat C., contra la Sentència del Tribunal de Batlles de data 12-12-2018 de la qual confirmem la part decisòria.

Segon.- No efectuar cap imposició de les costes judicials de segona instància.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-